

EKONOMICKÁ INFORMÁCIA O TERITÓRIU

Nikaragujská republika -Nikaragua

[Všeobecné informácie o krajine](#)

I. ZÁKLADNÉ EKONOMICKÉ INFORMÁCIE

a) Základná charakteristika hospodárstva

- Nikaragujské hospodárstvo v minulom roku rástlo o 4,6 % a v nominálnej hodnote dosiahlo 11,26 mld. USD. Rast HDP bol determinovaný silnejším rastom v odvetviach stavebníctva, baníctva, služieb a obchodu a v menšej miere poľnohospodárstvom, najmä pestovanie cukrovej trstiny. Pre rok 2014 sa počíta s 4,5 % až 5,0 % rastom národného hospodárstva. Na tvorbe HDP sa podieľali služby (56,8 %), priemysel (25,0 %) a poľnohospodárstvo (17,2 %).
- Inflácia v III.Q 2014 kumulatívne dosahuje 5,01 %, inflačný cieľ národnej banky na rok 2014 je udržať jej mieru v rozmedzí 6 % až 7 % potom ako v minulom roku dosiahla rekordne nízku úroveň 5,6 %. Index spotrebiteľských cien dosahuje 184,68 CPI.
- Nezamestnanosť v sa tomto roku bude pohybovať približne na rovnakej úrovni roku 2013, kedy dosiahla hodnotu 5,9 % nezamestnaných
- Minimálna mzda v Nikaragve je stanovená podľa sektorov v roku 2014 na úrovni od 2705 NIO (103 USD) v poľnohospodárstve po 6410 NIO (244 USD) vo finančnom sektore.
- V II.Q 2014 dosiahol bežný účet platobnej bilancie deficit v hodnote 11,4% HDP medzinárodné devízové rezervy rastú a v II.Q 2014 dosiahli 2,09 mld. USD.
- Rating krajiny je podľa agentúry Moody's na úrovni B3 so stabilným výhľadom. S&P: N/A, Fitch: N/A
- Deficit verejných financií v roku 2013 dosiahol len 1,0% HDP, celkový verejný dlh Nikaraguy v I.Q roku 2014 dosiahol 5,61 mld. USD, z toho čistý zahraničný dlh predstavuje 38,8 % HDP.
- 42,5% obyvateľov Nikaraguy žije pod hranicou chudoby (5 USD/deň) a 15% v extrémnej chudobe (2 USD/deň).

b) Hlavné odvetvia hospodárstva

Nikaragua je najväčšou a historicky najchudobnejšou krajinou Strednej Ameriky. Jej ekonomiku sa podarilo stabilizovať a zotaviť z nedávnej globálnej finančnej krízy vďaka rastúcim cenám vývozných komodít, udržaním stabilnej miery inflácie, zvýšením rezerv centrálnej banky a prilákaním zahraničného kapitálu. Hlavným odvetvím Nikaragujského hospodárstva je poľnohospodárstvo, v ktorom pracuje zhruba 28% obyvateľov. Nikaragua je 4 najväčším producentom kávy. Pestuje sa najmä kukurica, fazuľa, cukrová trstina a ryža, káva a z živočíšnej výroby chov dobytka (mäso) a rybolov (krevety a langusty). Ďalšími produktmi sú banány, bavlna, citrusy a strukoviny. Priemyselná výroba je zameraná predovšetkým na pokrytie domáceho dopytu, exportuje sa zhruba len 20 % produkcie. Najvýznamnejší je textilný priemysel, ďalej potravinársky, chemický a nábytkársky priemysel. Rastúcimi odvetviami sú stavebný priemysel, baníctvo a najmä turizmus, ktorý dosahuje

najväčší rozvoj. Banícky priemysel predstavuje ťažbu 5 nerastných surovín: zlata a striebra, soli, mramoru, kameňa a piesku. V Nikarague fungujú 3 bane na zlato a striebro, najvýznamnejšia je ťažba v bani Limón. Rozmach v stavebnom sektore bol zaznamenaný v súvislosti s rekonštrukciou krajiny po hurikáne Mitch. Hlavnými exportnými komoditami sú káva, textilie a produkcia z montážnych fabrick umiestnených vo voľných zónach (maquila), hovädzie mäso, krevety a homáre, tabak, cukor, a zlato. Terciárny sektor sa podieľa 55 % na HDP a zamestnáva 660.000 pracovníkov. Obchod a turistika tvoria 18 % HDP. Najväčší rast pripadá najmä na sektor cestovného ruchu, ktorý prakticky neexistoval v celom dlhom období politickej nestability.

c) Členstvo v medzinárodných organizáciách a účasť v integračných procesoch

OSN (vrátane špecializovaných agentúr CEPAL, FAO, UNICEF, UNCTAD, WHO), Organizácia amerických štátov (OAS), Medzinárodný menový fond (MMF), Svetová banka Latinskoamerický ekonomický systém (SALA), Medziamerická rozvojová banka (BID), Svetová obchodná organizácia (WTO), Stredoamerická banka ekonomickej integrácie (BCIE), Stredoamerický integračný systém (SICA), Sekretariát stredoamerickej ekonomickej integrácie (SIECA), Stredoamerický spoločný trh (MCCA), Stredoamerický parlament (PARLACEN), Iniciatíva na rozvoj krajín Karibskej oblasti (ICC).

II. PODPORA OBCHODU A PODNIKANIA

a) Podnikateľská legislatíva

Daňový systém

Nikaragujský daňový systém tvorí na národnej úrovni daň z príjmu, daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň a dane sociálneho poistenia. Na municipálnu úroveň sú to potom dane z nehnuteľností a predajné dane. Daňový rok je obdobím 1. júla - 30. júna. Hlboká reforma nikaragujského daňového systému prebehla v roku 1997 prijatím nového daňového a obchodného zákonníku (Ley de Justicia Tributaria y Comercial), ktorý je v platnosti od mája 1997. Medzi najdôležitejšie body tohto daňového zákona patria:

- zrušenie dane z pridanej hodnoty (*Impuesto General de Vontas, IGV*) na vybrané položky;
- zníženia municipálnej dane z nehnuteľností (*Impuesto sobre Bienes Inmuebles, IBI*) z 2 % na 1,5 % od 1. januára 1998 a na 1 % od 1. januára 2000;
- zrušenie dane z úrokových a kapitálových výnosov pri operáciách vykonávaných na nikaragujskej burze cenných papierov.

Pre daňové účely sú rozlišované tieto základné typy platcov:

- fyzické osoby alebo asociácie fyzických osôb;
- právnické osoby - akciové spoločnosti, zmiešané podniky so štátnym podielom a štátne podniky.

Všetky tieto skupiny podliehajú dani z príjmu a dani z pridanej hodnoty.

V apríli 2000 Národné zhromaždenie novelizovalo zákon v zmysle zníženia spotrebnej dane (ISC) a rozsiahlejších výhod pre malé a drobné podniky.

V júni 2002 nikaragujská vláda predložila parlamentu návrh zákona na rozšírení daňovej základne, ktorý bez zavádzania nových daní alebo zvyšovania ich úrovne zaisťuje zvýšenie daňových príjmov a zníženie fiškálneho deficitu, ktorý sa dosahuje rušením daňových výhod a úľav poskytovaných určitým subjektom, napr. nevládnym organizáciám, drevospracujúcim podnikom, stávkovým spoločnostiam a taktiež niektorým dovozným spoločnostiam. Parlament schválil zákon s úpravami, napr. zvýšenie dane z príjmu právnických osôb z 25 % na 30 % a zrušenie dane na niektoré produkty základného spotrebného koša.

Daň z príjmu

Dani z príjmu (*Impuesto de Renta*) podliehajú príjmy všetkých fyzických a právnických osôb bez ohľadu na štátnu príslušnosť, pokiaľ ich príjem či zisk vzniká na území Nikaraguy. Daňové zaťaženie fyzických osôb sa líši podľa výšky ročného príjmu či zisku a pohybuje sa od 0 do 30 %. Príjmy právnických osôb nad 180.000 NIO ročného zisku sú zdanené jednotnou sadzbou dane z príjmu vo výške 30 %.

Daň z pridanej hodnoty

Dani z pridanej hodnoty (*Impuesto al Valor Agregado - IVA*) v jednotnej výške 15 % podlieha všetok tovar a služby s výnimkou základných potravín, niektorých surovín a liekov. Od tejto dane sú oslobodené podniky pôsobiace v zónach voľného obchodu.

Spotrebná daň

Spotrebná daň (*Impuesto Selectivo de Consumo - ISC*) je aplikovaná na obmedzený počet vybraného luxusného tovaru. Daň sa aplikuje z hodnoty CIF. Tejto dani nepodliehajú suroviny, polotovary a kapitálový tovar určený pre výrobné procesy. Ich výška väčšinou nepresahuje 15 % v závislosti od druhu tovaru. U alkoholu a tabaku sa daň vyberá až od spotrebiteľa. Pri dovoze automobilov nad 4000 cc je táto daň 30 %, u menších áut od 10 do 25 % podľa typu motora. Daň na ovocné šťavy bola v roku 2000 znížená z 18 % na 15 % a v roku 2001 dokonca na 12 %.

Sociálne poistenie

Zamestnávateľ platí za zamestnanca 5 alebo 12,5 % z jeho mzdy, zatiaľ čo zamestnanec sa na sociálnom poistení podieľa 4 alebo 2 % (vyššia sadzba platí v mestách, nižšia na vidieku). Podnikatelia platia jednotnou sadzbu 13,5 % z platu.

Bankovníctvo

Bankový systém v Nikaraguy patrí k najmenším vo Strednej Amerike. V posledných rokoch prešiel hlbokými zmenami charakterizovanými predovšetkým nástupom súkromného bankovníctva po roku 1991. V rovnakom roku začal pracovať najvyšší orgán bankového dohľadu - Superintendencia bánk a ostatných finančných inštitúcií, ktorý je nezávislou inštitúciou oprávnenou stanovovať normy v bankovom sektore a prideliť bankové licencie. V októbri 1999 bol schválený balík nových zákonov regulujúcich finančné prostredie, medzi nimi najmä Zákon o bankách, nebankových finančných inštitúciách a finančných skupinách (*Ley General de Bancos, Instituciones Financieras no Bancarias y Grupos Financieros*), Zákon o Centrálnnej banke (*Ley Orgánica del Banco Central*) a Zákon o Superintendenci

bank a ostatných finančných inštitúciách (Ley de la Superintendencia de Bancos y de Otras Instituciones Financieras).

Zákon o bankách stanovuje minimálny kapitál pre otvorenie banky (10 mil. USD), maximálny limit poskytovaných úverov spriazneným subjektom a dovoľuje dôkladnejší dohľad nad finančnými inštitúciami, čo by malo obmedziť riziko finančných strát pri vzájomnej previazanosti bánk a podnikov a zvýšiť efektivitu bank. Zákon o Centrálnej banke potvrdzuje Centrálna banka (BCN) ako hlavnú monetárnu a kurzovú autoritu, stabilizuje ich manažérske vedenie a presnejšie definuje vzťahy medzi BCN a vládou a BCN a komerčnými bankami.

V rokoch 2000 - 2001 prešiel nikaragujský bankový systém hlbokou krízou, v rámci ktorej bola vyhlásená nútená správa nad štyrmi miestnymi bankami, ktoré postupne zanikli. Išlo sa o Banco Nacional de Desarrollo (Banades), Banco Intercontinental (Interbank), Banco del Café (Bancafé) a Banco Mercantil (Bamer). Krach týchto štyroch bánk prišiel vládu na zhruba 400 mil. USD. Hlavným výsledkom finančnej krízy bolo zavedenie zákona o povinnom poistení. Vklady sú teraz garantované do výšky 20 tisíc dolárov na vkladateľa a inštitúciu.

Po zániku ďalších bánk ako napr. Banco de Crédito Popular v roku 2000 a Banco Nicaraguense de Industria y Comercio (Banic) v roku 2001 štát prakticky stratil kontrolu nad bankovým systémom, vo ktorom v súčasnej dobe operujú predovšetkým súkromné banky. Ich podiel na všetkých bankových vkladoch dosahuje 85 %. Jedným z charakteristických rysov nikaragujského bankového sektoru je stále sa zvyšujúca do arizácia, viac ako 70 % bankových depozít je evidovaných v USD.

V Nikaraguy v súčasnej dobe operuje šesť komerčných bank a 3 finančné inštitúcie, ktoré poskytujú pôžičky štátnemu a súkromnému sektoru. Medzi najvýznamnejšie bankové inštitúcie patria Banco de la Producción (BANPRE), Banco de Crédito Centroamericano (BANCENTRO), Banco de América Central (BAC), Banco de Finanzas (BDF), Banco Uno a Banco Caley Dagnall, medzi finančné inštitúcie Corporación Nicaraguense Financiera (Confia), Financiera Arrendadora Centroamericana (Finarca) a Financiera Nicaraguense de Desarrollo (Findesa).

Akciový trh v Nikaraguy prakticky nefunguje, transakciám na burze vládnu dlhopisy. Zákon o sociálnom zabezpečení umožňuje súkromným agentúram spravovať dôchodkové fondy pod dohľadom Superintendencie dôchodkov. Od roku 2003 sú tieto fondy otvorené súkromným investíciám.

Najväčšie banky, prípadne banky zamerané na medzinárodný obchod

Nikaragujská centrálna banka: Banco Central de Nicaragua (BCN), www.bcn.gob.ni

Banco de la Producción (BANPRE), www.banpre.com.ni

Banco de América Central (BAC), www.baonline.com.ni

Banco de Crédito Centroamericano (BANCENTRO), www.bancentro.com.ni

b) Verejné obstarávanie

V januári 2000 bol prijatý zákon o verejnom obstarávaní, ktorý určuje tri základné formy: verejná súťaž pre hodnoty nákupov vyššie než cca 137 tis. USD, licitácia obmedzená/súkromná pre nákupy do 137 tis. USD a priame obstarávanie v hodnote do cca 28 tis. USD. 45% verejných projektov je potrebných

spolufinancovať, čo v mnohých prípadoch podmieňuje spoluúčasť firiem s donorských krajín. Zahraničným dodávateľom je udeľovaný domáci status. Verejné súťaže sa vyhlasujú v oficiálnom vestníku a v denníkoch s najväčším nákladom. Prihlášky posudzuje komisia, ktorá predkladá ministrovi odporúčenie. Schvaľovací proces trvá obyčajne dva mesiace. Záujemcovia musia byť zapísaní v oficiálnom registri dodávateľov, pričom zahraničné firmy musia mať miestneho zástupcu a figurovať v registri ako miestna právnická osoba. Ponuky musia obsahovať finančnú garanciu, ktorá sa pohybuje medzi 2 až 5% z hodnoty kontraktu, v prípade kontraktov na dodávky zariadení alebo stavebné práce je táto záruka vo výške 20 až 30% z celkovej hodnoty dodávok. Ponuku štátnych tendrov je možné nájsť na web stránke <http://www.nicaraguacompra.gob.ni>.

III. INVESTÍCIE, ENERGETIKA, VEDA A VÝSKUM

a) Priame zahraničné investície:

Platná legislatíva je z roku 2000, kedy bol schválený zákon o podpore zahraničných investícií, ktorého základným princípom je rovnosť zahraničných a domácich investorov. Výnimkou sú oblasti týkajúce sa národnej bezpečnosti a zdravotníctva, ako aj prípady špecificky určené ústavou. Sledovanie dodržiavanie zákona je v kompetencii ministerstva priemyslu, rozvoja a obchodu, ktoré aj spravuje Štatistický register PZI, do ktorého sa musia zaregistrovať všetky subjekty, ktoré majú záujem profitovať z ustanovení zákona. Investori majú podľa zákona možnosť voľne nakupovať a predávať devízy, prístup k domácej aj zahraničnej financovaniu, podlieha však domácej finančnej legislatíve. Stimuly, podporujúce PZI zahŕňajú až 100% odpustenie daní z investovaného kapitálu, 80% dane z príjmu po dobu 10 rokov, bezcolný dovoz materiálu, zariadení a strojov, potrebných na investíciu, odpustenie miestnych daní a poplatkov, dlhodobý prenájom pozemkov na 22 až 99 rokov a pod. Oficiálnym zdrojom informácií o PZI sú *Banco Central de Nicaragua* www.bcn.gob.ni a *Agencia de Promoción de Inversiones* (Pronicaragua) www.pronicaragua.org. Nízka cena práce, pozemkov a najnižšia miera kriminality spomedzi krajín Centrálnej Ameriky sa podieľajú na vysokom príleve zahraničných investícií v Nikaragve. Priame zahraničné investície v Nikaragve v minulom roku dosiahli 1,38 mld. USD, čo predstavuje nárast o 8% a druhú najvyššiu hodnotu v histórii po roku 2011. Vo vzťahu k veľkosti svojej ekonomiky, Nikaragua patrí k najväčším príjemcov priamych zahraničných investícií v Latinskej Amerike s najväčším podielom PZI na tvorbe HDP, ktorý v roku 2013 predstavoval 13,3%. Nadnárodné spoločnosti zohrávajú dôležitú úlohu takmer vo všetkých odvetviach, najväčší príjemcovia investícií boli sektoroch energetiky, telekomunikácií, baníctva, textilného priemyslu, obchodu a služieb. V roku 2013 PZI do Nikaraguy smerovali najmä zo Spojených štátov (30 %), Mexika (15 %), Panamy (13 %), Venezuely (9 %) a Španielska (7 %). Sektory s najväčším príjmom PZI boli priemysel (38 %), ťažobný sektor (20 %), obchod a služby (11 %), financie (10 %) a telekomunikácie (10 %). Projekcia pre rok 2014 je prekročenie úrovne 1,5 mld. USD.

b) Energetická politika krajiny

Celkový inštalovaný výkon Nikaraguy je 1 093 MW. Elektrická energia je v Nikarague produkovaná najmä z fosílnych palív (65,9 %), geotermálnych zdrojov (7,9 %), eolických zdrojov (5,7 %), vodných zdrojov (9,5 %) a z biomasy (11,0 %).

Tab. č. 1

Podiel energetických nosičov na celkovej spotrebe energií	2013
Zemný plyn	0 %
Ropa	59,1 %
Uhlie	6,0 %
Jadrové zdroje	0 %
Obnoviteľné zdroje energie	34,1 %

Tab. č. 2

Podiel na celkovej výrobe elektrickej energie	2013
Tepelné elektrárne	65,9 %
Jadrové elektrárne	0 %
Obnoviteľné zdroje energie	34,1 %

Tab. č. 3

Podiel dovozu na celkovej spotrebe energií (netto import)	2013
Zemný plyn	0 %
Ropa	100 %
Uhlie	100 %
Jadrové zdroje	0 %

Zdroj: EIA

IV. ZAHRANIČNÝ OBCHOD KRAJINY

a) Dovozný a vývozný režim, obchodná prax

Dovozné podmienky

Dovoz tovaru a služieb do Nikaraguy nepodlieha žiadnym významnejším obmedzeniam. Explicitné dovozné povolenie je vyžadované len na dovoz cukru. Na vybrané ďalšie okruhy tovaru - napr. zbrane, výbušniny sú viac menej uplatňované sprísnené dovozné pravidlá a ich dovoz podlieha povoleniam príslušného úradu. Fytosanitárnym predpisom musia vyhovovať dovážené poľnohospodárske a potravinárske produkty, tiež farmaceutické a chemické výrobky musia mať povolenie ministerstva zdravotníctva. Zakázaný je dovoz automobilov starších ako 6 rokov.

Dovozné dokumenty

Pre väčšinu tovaru sú požadované len bežné dokumenty: bill of lading (pre tovar prepravovaný po pozemných alebo námorných cestách), airway bill (pre tovar prepravovaný letecky), zoznamy tovaru a komerčnú faktúru. Pre dovoz niektorých poľnohospodárskych a potravinárskych tovarov, zbraní, farmaceutík a chemikálií je požadovaná importná licencia, ktorú vydáva príslušné ministerstvo.

Colný systém

Nikaragua v rokoch 1990-1997 znížila maximálnu výšku colného zafarženia zo sto percent na 15 percent a naďalej pokračovala v progresívnom znižovaní taríf. Nikaragua je členom Stredoamerického spoločného trhu (MCCA), ktorý stanovuje niektoré spoločné vonkajšie colné sadzby. V súčasnej dobe prakticky neexistujú žiadne neobchodné prekážky dovozu.

Základom nikaragujského colného sadzovníku je tzv. Stredoamerický colný systém a spoločný stredoamerický colný sadzovník. Pre väčšinu dovozných položiek platia spoločné clá. Dovážaný tovar podlieha dovoznému clu vo výške 10 - 15 % a dodatočnému clu 5 %, pokiaľ sa ide o výrobok pochádzajúci z oblasti mimo regiónu Strednej Ameriky. Tarifa je aplikovaná na hodnotu CIF. Existuje menšia skupina chránených výrobkov, medzi ktoré patria ryža a kuracie výrobky, u ktorých je aplikované vyššie clo. Na ryžu sa vzťahuje clo 61 % (v roku 2002 - 103,5 %) a na kuracie výrobky 170 %. Clo na dovoz kukurice, ktoré bolo v minulosti veľmi vysoké, sa teraz pohybuje v rozmedzí 10 - 15 %. Voda, nealkoholické a alkoholické nápoje, cigary a cigarety podliehajú dovoznému clu 15 %. Od mája 2003 Nikaragua zvýšila z 15 % na 40 % clo na dovoz syru z krajín mimo regiónu Strednej Ameriky.

Kontrola vývozu

Platný vývozný režim umožňuje vývoz do akejkoľvek krajiny sveta. K export je nutná exportná licencia. Obzvlášť je regulovaný export vzácných živočíšnych a rastlinných druhov, kreviet v štádiu larvy, langúst v reprodukčnom štádiu. Štátny lesnícky inštitút (INAFOR) povoľuje vývoz vzácných drevín. K vývozu vzácných živočíšnych a rastlinných druhov vrátane drevín sa požaduje povolenie CITES (konvencia o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi). Na jeho získanie sa musí vývozca zaregistrovať na ministerstve životného prostredia.

V prípade cédrového a mahagónového dreva sa vyberá daň vo výške 7,5 % z ceny na medzinárodných trhoch.

Registrácia potrebnej dokumentácie k vývozu prebieha rýchlo. Hlavným úradom je CETREX (Centro de Trámites de las Exportaciones, webová stránka www.cetrex.com.ni).

Domáci trh je chránený colnými sadzbami a daňovým zafaržením dovážaného tovaru. Bariéry netarifného charakteru okrem výnimiek v predchádzajúcej kapitole (fytozsanitárne dôvody, ochrana ľudského zdravia, bezpečnostné dôvody atď.) sú zakázané daňovým zákonom z roku 1997.

Zóny voľného obchodu

Právny rámec pre vznik zón voľného obchodu vytvoril Zákon o voľných zónach z roku 1991, ktorý stanovil podmienky pre podnikanie firiem v špeciálnom colnom a fiškálnom režime. Podpora vytvárania voľných zón v rôznych regiónoch krajiny s

cielom podporiť exportné aktivity firiem a vytvoriť nové pracovné miesta je jednou z hlavných priorít súčasnej vlády. Využitie voľných zón sa výrazne zvýšilo najmä v posledných rokoch, keď sa k pôvodnej jedinej štátnej zóne voľného obchodu (CZF) v Las Mercedes (neďaleko medzinárodného letiska Managua) postupne pribudli ďalšie, súkromné voľné zóny.

V roku 1997 pribudlo celkom 7 súkromných voľných zón, z ktorých najvýznamnejšia je San Cristóbal. V systéme CZF dnes pôsobí cca 62 spoločností, z ktorých 16 je koncentrovaných v CZF Las Mercedes. Spoločnosti podnikajú predovšetkým v oblasti výroby textilu, obuvi, tabaku, náhradných dielov na automobily, nábytku, telekomunikácií atď. Na činnosť spoločností v režime CZF dohliada vládna Komisia pre voľné zóny.

Colné a daňové výhody poskytované v režime voľných zón:

- plné oslobodenie od dane z príjmu po dobu 10 rokov, neskôr 60% úľava na dani z príjmu PO;
- plné oslobodenie od všetkých colných poplatkov pri dovoze surovín, materiálu, polotovarov, dielov atď.;
- plné oslobodenie od všetkých daní.

V režime voľných zón nie sú aplikované žiadne reštrikcie ohľadom :

- podnikov v zahraničnom vlastníctve;
- repatriácie zisku a kapitálu;
- transferov fondov;
- operácií v zahraničnej mene;
- prevodov platieb, úrokov, zisku

b) Základná štatistika zahraničného obchodu

Medzinárodný obchod Nikaraguy v I.Q 2014 rastie o 6,7 % a dosiahol 2,59 mld. USD. Hodnota exportu s 1,28 mld. USD predstavuje medziročný rast o 12,1 % pričom nárast objemu je až o 22,9 %, rozdiel predstavujú klesajúce ceny niektorých produktov. Import v rovnakom období dosiahol sumu 1,32 mld. USD, čo predstavuje 2,0 % nárast. V exportnými artiklami Nikaraguy sú odevy a odevné súčasti (25,9 %), drôty, káble a iné elektrické vodiče (11,9 %), hovädzie mäso (9,2 %), Zlaté prúty (7,4 %), káva (6,8 %) a cukor (6,6 %). V importe prevláda dovoz ropy (13,9 %), valcovaných výrobkov zo železa alebo nelegovanej ocele (5,3 %), liečiv (4,4 %), nafty (3,1 %) nákladných vozidiel (2,7 %), benzínu (2,2 %) a dopravných prostriedkov (2,1 %). V minulom roku celkový nikaragujský vývoz dosiahol 4,79 mld. USD a dovoz 5,51 mld. USD, čím vzniklo pasívne saldo obchodnej bilancie vo výške 721 mil. USD.

Export		Import	
Podľa krajín			
Stredná Amerika	33,8 %	LAC	24,9 %
Venezuela	18,5 %	Stredná Amerika	23,5 %
USA	14,3 %	USA	14,9 %
EÚ	11,6 %	Mexiko	8,3 %
Mexiko	2,6 %	EÚ	7,2 %

Podľa tovarov			
Textílie	25,9 %	Ropa	13,9 %
Elektrické vodiče	11,9%	Železo	5,3 %
Hovädzie mäso	9,2 %	Liečivá	4,4 %
Zlato	7,4 %	Nafta	3,1 %
Káva	6,8 %	Vozidlá	2,7 %

e) Vývoj zahraničného obchodu so SR za posledných päť rokov (vývoz/dovoz)

SR do Nikaraguy v minulom roku vyviezla najmä mince (64,4%), elektrické stroje a zariadenia (22,5%), železo a oceľ (6,5%), stroje, prístroje a mechanické zariadenia a ich časti a súčasti (2,9%), kaučuk a výrobky z neho (1,5%), plasty a výrobky z nich (1,4%) a hnojivá (0,5%).

Z Nikaraguy dovážame najmä spracovaný tabak (41,5%), vozidlá a ich časti súčasti a príslušenstvo (15,9%), elektrické stroje a zariadenia (12,0%), keramické výrobky (10,1%), kávu, čaj a koreniny (7,2%), sklo a sklenený tovar (6,4%), živé rastliny (2,0%) a odevy a odevné doplnky (1,9%).

Prehľad vzájomného obchodu za posledných 5 rokov

v tis. EUR	2009	2010	2011	2012	2013	2014*
Export	3387	378	97	0	1 515	16
Import	81	149	93	462	248	95
Obrat	3468	527	190	462	1 763	111
Bilancia	3 307	228	4	-462	1 268	-79

* január až máj 2014

Zdroj: MH SR

V. MARKETINGOVÁ STRATÉGIA

a) Vyhodnotenie odbytových možností SR

Za perspektívne možno považovať spotrebný tovar, stroje a zariadenia, suroviny.

b) Marketingová stratégia pri vývoze do teritória

Najefektívnejšou formou distribúcie používanou väčšinou zahraničných firiem je predaj prostredníctvom miestnych obchodných zástupcov, aj keď najmä veľké nadnárodné korporácie realizujú svoje predaje v rámci globalizácie trhov priamo. V rovine predaja prostredníctvom miestneho zástupcu v zásade existujú dve varianty, predaj prostredníctvom dealera špecializovaného na určitú komoditu, alebo využitie dosiaľ nie príliš rozvinuté siete obchodných domov a špecializovaných obchodov.

Vstup na trh by mal byť podložený marketingovou štúdiou, optimálne oslovenie klientely by malo byť realizované predložením ponuky kalkulovanej nie ex works, ale vrátane dopravy a poistenia. Ponuka by mala byť formulovaná v španielčine a sprevádzaná propagačnými materiálmi, vzorkami (ak to umožňuje povaha tovaru),

referenciami (kam firma vyváža, s kým spolupracuje atď.) a prezentačnými CD či DVD.

Predpokladom obchodného úspechu je častý osobný kontakt s partnermi, pravidelne obnovovaný a ošetrovaný.

Nutným predpokladom pre úspech slovenských vývozov, najmä veľkých zákaziek a investičných celkov, je zabezpečenie financovania.

c) Praktické informácie pre exportéra a importéra

- **Vízum**

Vízová povinnosť pre občanov SR bola zrušená v turistickom a krátkodobom styku do za účelom turistiky do 30 dní, pre nikaragujských občanov za účelom turistiky do 90 dní. Cestovný pas musí byť platný minimálne 6 mesiacov po plánovanom návrate z cesty. Pri vstupe do krajiny je potrebné zakúpiť turistickú kartu

- **Časový rozdiel**

(-) 6 hodín

- **Oficiálne sviatky**

1. januára (Nový rok), Zelený štvrtok a Veľký piatok (Veľká noc) – v priebehu celého Veľkonočného týždňa (Samana Santa) nefungujú štátne inštitúcie, obmedzená býva často taktiež predajná doba v obchodoch, 1. mája (Deň práce), 19. júla (Deň sandinovskej revolúcie 1979), 1. augusta (Festival Santo Domingo), 14. septembra (bitka u San Jacinto), 15. septembra (deň nezávislosti), 12. októbra (Kolumbus), 2. novembra (Deň pamiatky zosnulých), 8. decembra (Deň nepoškvrneného počatia), 25. decembra (Vianoce)

- **Adresa ZÚ SR v Mexiku**

Embajada de la República Eslovaca
Julio Verne 35, Colónia Polanco
Delegación Miguel Hidalgo
C.P. 11560, México, D.F.
Estados Unidos Mexicanos
Tel. : (+52-55) 5280 6669
Fax : (+52-55) 5280 6294
E-mail.: emb.mexico@mzv.sk

- **zoznam kontaktov a webových stránok významných ekonomických inštitúcií v Nikaragve:**

Ministerio de turismo - www.intur.gob.ni

Ministerio de hacienda y crédito público - www.hacienda.gob.ni

Ministerio de fomento, industria y comercio - www.mific.gob.ni

Superintendencia de bancos - www.superintendencia.gob.ni

Nikaragujská centrálna banka - Banco Central de Nicaragua (BCN)-www.bcn.gob.ni

Banco de la Producción (BANPRE) - www.banpre.com.ni

Banco de América Central (BAC) - www.baconline.com.ni